

12. Результатом педагогічної інтерпретації є експертна оцінка певного стану об'єкта вимірювання. Основною суперечністю педагогічного оцінювання є те, що досліджувані параметри континуальні, а оцінки – дискретні (у разі їх квантифікації в обраній системі оцінювання).

МОНІТОРИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ СФОРМОВАНOSTІ ПРЕДМЕТНОЇ БІОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ БАГАТОПРОФІЛЬНОГО ЛІЦЕЮ

Л. С. Ващенко, канд. пед. наук

Особливістю моніторингу рівнів сформованості біологічних компетентностей старшокласників є необхідність діагностування не лише предметних знань і вмінь, але і певних метапредметних результатів навчальної діяльності учнів. Відповідно до мети дослідження експериментальним шляхом було досліджено рівень оволодіння старшокласниками елементами критичного мислення, яке ґрунтується на усвідомленому сприйнятті власної інтелектуальної діяльності.

Аналіз виконання ліцеїстами відповідних тестових завдань дає можливість зробити висновок про різні рівні розвитку критичного мислення старшокласників. Вони здебільшого успішно впорались із завданнями на оцінювання суджень, зокрема більшість десятикласників змогли побачити зв'язок між явищами і предметами, між їх властивостями і ознаками що є необхідною умовою для правильного формулювання певних висновків як результату здатності до елементарного критичного мислення.

Водночас викликали труднощі завдання на уміння, використовуючи природничо-наукові факти, підтвердити або заперечити правильність вже сформульованих висновків; завдання на вміння уважно читати, розуміти текст і аналізувати його. Складними виявилися також завдання на здатність розв'язувати суперечності, завдання, що потребують творчої мисленнєвої діяльності.

Отже, у старшокласників необхідно розвивати вміння працювати не тільки зі знаннями, але й із власними способами здобування знань, уміння застосовувати здобуті під час навчання знання на практиці, інтегрувати знання в систему власного досвіду. Шкільна практика потребує розроблення технології формування критичного мислення школярів у процесі навчання, використання сукупності різноманітних педагогічних прийомів, які спонукатимуть учнів до творчої активності, створюватимуть умови для усвідомлення ними навчального матеріалу, узагальнення здобутих знань.

Окрім того, було досліджено ставлення педагогів ліцею до дослідницької діяльності та застосування педагогічних інновацій в своїй роботі, зокрема формування й оцінювання рівня сформованості компетентностей у профільній школі. Результати опитування свідчать про те, що педагоги ліцею є свідомими учасниками дослідно-експериментальної роботи. На запитання щодо значення

участі вчителя у дослідницькій діяльності 73% педагогів відповіли, що, на їхню думку, це сприяє підвищенню професійної майстерності й, відповідно, впливає на якість освіти школярів; 11% учителів сприймають участь у дослідницькій діяльності як форму самоосвіти; 8% – вважають ці вміння необхідними для підвищення категорії в період атестації.

	Ставлення до дослідницької діяльності	%
1.	Вважаю, що оволодіння вчителем уміннями педагогічного дослідження впливає на якість освіти школярів, поліпшує мою професійну майстерність.	73
2.	На мою думку, оволодіння вчителем уміннями педагогічного дослідження не впливає на якість освіти школярів.	7
3.	Мені необхідні ці вміння для підвищення категорії в період атестації.	8
4.	Я не відчуваю потреби оволодівати технологією дослідницької діяльності.	1
5.	Для мене участь у дослідницькій діяльності є формою самоосвіти.	11

ДО ПИТАННЯ СТРУКТУРИ ПІДРУЧНИКІВ ГЕОГРАФІЇ

А. В. Топузова, канд. пед.наук

Молоде покоління, якому найближчим часом випаде можливість побудувати нову державу, уже сьогодні формується у навчальних закладах різних типів. Які моральні цінності засвоїть воно, з яким багажем знань вступить у велике життя — від цього значною мірою залежить оновлення і демократизація нашого суспільства, доля країни. Значна роль при цьому випадає і на долю шкільної географії, зокрема на майстерність учителя, написаних різними авторами підручників.

При проектуванні шкільних підручників географії авторам потрібно орієнтуватись на виконання основних таких завдань:

Оволодіння науковими фактами поняттями, символікою, узагальненнями про географічні об'єкти, явища і процеси, їх взаємодію між собою.

Розкриття значення географічних знань, шляхів їх використання в різних галузях господарства, природокористуванні, охороні природи тощо.

Формування загальнонавчальних умінь; інтелектуальних умінь (аналізувати і порівнювати, робити висновки та узагальнення, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, пояснювати явища і процеси, мотивувати оцінки і висловлювати моральні, естетичні, економічні судження про географічні об'єкти і явища); практичні вміння (використання матеріалів, приладів, карт, спостереження явищ і процесів у природі, проведення метеорологічних, фенологічних, екологічних, соціологічних та ін. досліджень).

Враховуючи поставлені завдання, вікові особливості учнів зміст підручника географії має бути цікавим, доступним для засвоєння всіма учнями, містити певну частину практичного матеріалу. Разом з тим вивчення курсу має сприяти подальшому розвитку учнів та поповненню їх знань. Також основу змісту підручника мають складати основні категорії, закони і закономірності,